

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 4216876
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Temmuz 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

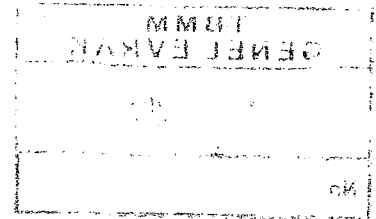
Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 124 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.SİBEL ÖZDEMİR'İN
TBMM 7/65583 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Danıştay tarafından 2016 yılında 6306 sayılı yasaya istinaden Yeşilli İlçesi Gül ve Tepebaşı mahallelerinin belirli bölümlerinin riskli alan ilan edilmesine dair alınan Bakanlar Kurulu Kararının iptaline rağmen 5180 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Yeşilli Belediyesi tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmesinin gerekçesi nedir? İlgili Danıştay kararının kamu kurumları tarafından göz ardı edilmesinin gerekçesi nedir?
- 2) Özellikle Yeşilli Belediye Başkanının keyfi yıkım kararları alması ve Belediyenin daha yeni ruhsat verdiği ve hatta tamamlanmayan, inşaatı devam eden binalar için dahi yıkım kararı almasından dolayı ortaya çıkan kamu zararından kim sorumludur? Yeşilli Belediyesinin kamu zararı yaratan ve vatandaş mağdur eden bu uygulamaları konusunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından bir inceleme başlatılmış mıdır? Yapılan bir inceleme olduysa hangi tespitlere ulaşılmış ve yerel yönetimin vatandaş mağdur eden uygulamalarına karşı Bakanlığın bir yaptırımı olmuş mudur?
- 3) Acele kamulaştırma nedeniyle maddi ve sosyal olarak ciddi mağduriyetler yaşayacakları için karara karşı haklarını arayan bazı mülk sahiplerinin belediye ile anlaşmaya ve evlerini terke zorlanması amacıyla elektrik ve sularının kesildiği iddiaları doğru mudur? Hangi gerekçelerle kamu hizmeti keyfi olarak sunulmamakta ve yerel yönetimler asli görevlerini ihmal etmektedir?
- 4) Gül ve Tepebaşı mahallelerinde vatandaşların ilçe belediyesi tarafından konutlarından tahliyeye zorlandığı ve usulsüz yıkım uygulamalarında bulunduğu iddiaları doğru mudur? Bu iddialara ilişkin kamu kurumları tarafından herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
- 5) TÜİK'in Nisan 2022 Tüketici Fiyat Endeksi'ne göre enflasyon son bir ayda yüzde 7,25 artışla yüzde 69,97 olarak belirlenmişken, Mayıs ayı kira zam oranı yüzde 35 iken, 2022 yılı ilk çeyrek sonu itibarı ile Türkiye genelinde konut fiyatlarında yıllık yüzde 127 artış yaşanırken, yapı malzeme fiyatları, benzin, mazot ve benzeri giderleri 2022'de yüksek enflasyon oranına gelmişken Gül ve Tepebaşı mahallelilerin acele kamulaştırmaya tâbi tutulan taşınmazlarına değer biçilirken hangi kriterler baz alınmış ve hangi yöntemle hesaplama yapılmıştır? Gül ve Tepebaşı mahallelilerin düşük kamulaştırma yapıldığı yönündeki şikayetleri Bakanlığınız tarafından neden dikkate alınmamaktadır?
- 6) Ülkemizde konut fiyatlarının aşırı arttığı bir süreçte Yeşilli ilçesine bağlı Gül ve Tepebaşı mahallelilerin mağduriyetine Bakanlık tarafından sessiz kalınmasının gerekçesi nedir?

CEVAP

Ülkemiz jeolojik konumu, topoğrafik ve meteorolojik özellikleri nedeniyle kronik sismik tehlikeler ve ağır sonuçları olan çeşitli doğal afetlerle karşı karşıya olan bir ülkedir. Maruz bulunduğumuz deprem tehditlerinin yanı sıra sel, heyelan vb. birçok afet riskleri bilhassa kaçak yapılaşmış yerleşim alanlarımız üzerindeki ciddi tehlikeler oluşturup, can ve mal kaybına sebep olabilmektedir.

Bu nedenle, Yeşilli Belediye Başkanlığı'nın teklifi üzerine Mardin İli, Yeşilli İlçesi, Gül ve Tepebaşı Mahalleleri sınırları içerisindeki yaklaşık 6,6 ha. yüzölçümlü alan, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen "*üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan alan*" gerekçesiyle 15/10/2016 tarihli ve 29858 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26/09/2016 tarihli ve 2016/9283 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "riskli alan" ilan edilmiştir.

Söz konusu riskli alan içerisinde geçerli yapı ruhsatına sahip taşınmaz bulunmamakta olup, alan kaçak ve metruk yapılardan oluşmaktadır. Ayrıca, riskli alan içerisinde bir adet yapının 31/12/2017 tarihinden önce mevcut olmadığı ancak imar barışından yararlanarak yapı kayıt belgesi alındığı tespit edilmiş olup, söz konusu yapı 31/12/2017 tarihinden sonra yapıldığından Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esasların 8 inci maddesinin (2) nci fıkrası uyarınca yapı kayıt belgesi iptal edilmiştir.

Riskli alanda can ve mal güvenliği açısından tehdit oluşturan metruk yapılar ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında rızai anlaşma sağlanan hak sahiplerinin taşınmazlarına ilişkin tahliye ve yıkım işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu riskli alanın iptaline ilişkin açılan davalarda, Danıştay 6. Daire Başkanlığı'nın 2021/8079 ve 2021/8077 E. sayılı Kararları ile Bakanlığımız lehine karar verilmiştir. Akabinde hak sahiplerinin sağlıklı ve güvenli yaşam alanlarında barınma ihtiyacını gidermek için yapım projesine başlanması gerektiğinden riskli alanın bir kısmının, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesi uyarınca 04.02.2022 tarihli ve 5180 sayılı Cumhurbaşkan Kararı ile 05.02.2022 tarihli ve 31741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak "acele kamulaştırma alanı" olmasına karar verilmiştir.

Daha sonra, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 16.12.2021 tarihli E.2021/2794-K.2021/3110 sayılı ve E.2021/3373-K.2021/3109 sayılı kararları doğrultusunda söz konusu riskli alan iptali 22.02.2022 tarihinde Bakanlığımıza tebliğ edilmiştir.

Bahse konu alanda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesi kapsamında işlemler yürütülmekte olup, taşınmaz bedelleri mahkemesince belirlenerek hak sahipleri adına depo edilmiştir.